

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO KULTURE

KLASA: UP/I-612-08/19-09/0027

URBROJ: 532-06-01-02/1-19-1

Zagreb, 19. veljače 2019.

Ministarstvo kulture, na temelju članka 19.a i 19.b Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17 i 90/18) donosi

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da su **Dioklecijanovi podrumi u Splitu** građevina arheološkog značenja od interesa za Republiku Hrvatsku i javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, sukladno članku 19.a stavku 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

2. **Građevina iz točke 1. ovog rješenja obuhvaća** punu visinu substrukcija (podrumskih prostorija) Dioklecijanove palače, a nalazi se ispod slijedećih zemljišnoknjižnih čestica: zk. čest. zgr. 1654, zk. čest. zgr. 1669/2, zk. čest. zgr. 1671/1, zk. čest. zgr. 1671/2, zk. čest. zgr. 1675/1, zk. čest. zgr. 1675/2, zk. čest. zgr. 1675/3, zk. čest. zgr. 1676/1, zk. čest. zgr. 1676/2, zk. čest. zgr. 1676/3, zk. čest. zgr. 1677/2, zk. čest. zgr. 1677/3, zk. čest. zgr. 1677/1, zk. čest. zgr. 1678, zk. čest. zgr. 1681, zk. čest. zgr. 1683, zk. čest. zgr. 1684, zk. čest. zgr. 1687, zk. čest. zgr. 1689, zk. čest. zgr. 1690, zk. čest. zgr. 1691, zk. čest. zgr. 1692, zk. čest. zgr. 1693/1, zk. čest. zgr. 1693/2, zk. čest. zgr. 1696/1, zk. čest. zgr. 1697/1, zk. čest. zgr. 1697/2, zk. čest. zgr. 1697/3, zk. čest. zgr. 1698, zk. čest. zgr. 1699/2, zk. čest. zgr. 1701, zk. čest. zgr. 1702, zk. čest. zgr. 1704, zk. čest. zgr. 1705, zk. čest. zgr. 1706, zk. čest. zgr. 1707, zk. čest. zgr. 1717, zk. čest. zgr. 1735/1, zk. čest. zgr. 1735/2, zk. čest. zgr. 1735/3, zk. čest. zgr. 1766, zk. čest. zgr. 1776, zk. čest. zgr. 1777, zk. čest. zgr. 1778, zk. čest. zgr. 1779, zk. čest. zgr. 1780, zk. čest. zgr. 1781, zk. čest. zgr. 1782, zk. čest. zgr. 1783, zk. čest. zgr. 1784, zk. čest. zgr. 1786, zk. čest. zgr. 1787, zk. čest. zgr. 1788, zk. čest. zgr. 1790, zk. čest. zgr. 1791, zk. čest. zgr. 1792, zk. čest. zgr. 1793, zk. čest. zgr. 1796, zk. čest. zgr. 1797, zk. čest. zgr. 1799/1, zk. čest. zgr. 1800/2, zk. čest. zgr. 1800/3, zk. čest. zgr. 1800/4, zk. čest. 1800/7, zk. čest. zgr. 1801, zk. čest. zgr. 1802, zk. čest. zgr. 1804, zk. čest. zgr. 1805, zk. čest. zgr. 1806, zk. čest. zgr. 1807/1, zk. čest. zgr. 1807/2, zk. čest. zgr. 1808, zk. čest. zgr. 1809, zk. čest. zgr. 1810, zk. čest. zgr. 1811/1, zk. čest. zgr. 1811/2, , zk. čest. zgr. 1812, zk. čest. zgr. 1813, zk. čest. zgr. 1814, zk. čest. zgr. 1816, zk. čest. zgr. 1819, zk. čest. zgr. 1820, zk. čest. zgr. 1821, zk. čest. zgr. 1822, zk. čest. zgr. 1824/1, zk. čest. zgr. 1824/2, zk. čest. zgr. 1826, zk. čest. zgr. 1826, zk. čest. zgr. 1827, zk. čest. zgr. 1830, zk. čest. zgr. 1831, zk. čest. zgr. 1834, zk. čest. zgr. 1840, zk. čest. zgr. 1845, zk. čest. zgr. 1846, zk. čest. zgr. 2156/2, zk. čest. zgr., 2156/3, zk. čest. zgr. 2156/6, zk. čest. zgr. 2156/7, zk. čest. zgr. 2156/8, zk. čest. zgr. 2156/9, zk. čest. zgr. 2156/10, zk. čest. zgr. 2156/12, zk. čest. zgr. 9854, zk. čest. zem. 10084/20, zk. čest. zem. 10137/1, zk. čest. zem. 10137/2, zk. čest. zem. 10137/3, zk. čest. zem. 10137/5, zk. čest. zem. 10138/2, zk. čest. zem. 10139, zk. čest. zem. 10140, zk. čest. zem. 10142/3, zk. čest. zem. 10143/3, zk. čest. zem. 10143/4, zk. čest. zem. 10144/1, zk. čest. zem. 10144/2, zk. čest. zem. 10144/3, zk. čest. zem. 10145, zk. čest. zem. 10146, zk. čest. zem. 10148/1, zk. čest. zem. 10148/2, zk. čest. zem. 10148/3, zk. čest. zem. 10148/5, zk. čest. zem. 10148/6, zk. čest. zem. 10148/7, zk. čest. zem. 10148/8 k.o. Split.

Katastarski preris s ucrtanim prostornim međama sastavni je dio ovog rješenja.

3. Utvrđuje se da građevina iz točke 1. ovoga rješenja čini jednu funkcionalnu cjelinu i prema članku 19.a Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara nije povezana s česticama iz točke 2. ovoga rješenja koje se nalaze iznad nje te se ova građevina, sukladno članku 19.b navedenog Zakona, temeljem ovog rješenja upisuje kao posebno zemljišnoknjižno tijelo u posjedovnici novog zemljišnoknjižnog uloška, koji se radi toga osniva, uz naznaku brojeva zemljišnoknjižnih čestica ispod kojih se ova građevina nalazi. U vlastovnicu novog zemljišnoknjižnog uloška upisuje se javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, a kada se donese odgovarajuća odluka, izvršit će se i upis pravne osobe kojoj je ono dano na upravljanje i korištenje.

4. Dostava ovoga rješenja obaviti će se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, a dostava se smatra obavljenom istekom osmog dana od dana objave.

5. Ovo će se rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu te se nalaže provedba u zemljišnoj knjizi, sukladno točki 3. ovog rješenja te članku 19.a i 19.b Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obrazloženje

Zaštita Dioklecijanovih podruma u Splitu odnosi se na substrukcije carevog stana u južnom dijelu Dioklecijanove palače izgrađene u razdoblju od 295. do 305. g. po. Kr.. Sjeverni dio Dioklecijanove palače bio je predviđen za smještaj vojske i pomoćnog osoblja, a južni za careve stambene i kultne potrebe. Stoljetne građevinske aktivnosti u Dioklecijanovoj palači promijenile su izvorni izgled careve rezidencije na gornjoj etaži, no podrumi, pokazuju izvorni oblik i raspored objekata Dioklecijanovog stana. Izgradnja podrumskih dvorana uvjetovana je geološkom podlogom sačinjenom od morskih hridi koje se strmo spuštaju od sjevera prema jugu. Dioklecijanovi podrumi imali su ulogu izravnavanja južnog dijela sa sjevernim višim dijelom terena kao i ulogu konstruktivnog podupirača koji je omogućio podizanje carskih odaja na višu razinu, osiguravajući im zaštitu od prodora vlage s mora i podzemnih voda. Zidovi podruma visine su oko 8 metara s tim da je njihov donji dio (do visine oko 4 metra) građen od velikih kamenih blokova, dok je gornji građen u tehnici opus mixtum bez završne obrade. Bačvasti i križni svodovi kao i kupole nad prostorijama podruma izvedeni su sedrom i opekom.

Nakon Dioklecijanove smrti Palača postaje mjesto u kojem borave vladari, državni dostojanstvenici i druge ugledne ličnosti. Kada su Avari u 7. stoljeću porušili Salonu dio njenih stanovnika naseljava se u podrumu Dioklecijanove palače. O ranosrednjovjekovnom životu u podrumima svjedoče brojni ulomci predromaničkih prozora i vrata kao i ostaci rupa za međukatne drvene konstrukcije. U jednoj od dvorana podruma pronađeni su dijelovi turnjačice za proizvodnju ulja i vina. Tijekom istraživanja podruma pronađeni su zidovi i kameni ulomci građevina starijih od Dioklecijanove palače. Rušenje antičkih građevina u južnom dijelu Palače, koje je započelo u 13. stoljeću, nastavilo se sve do 16. stoljeća. Tada su materijalom od rušenja potpuno zatrpani podrumi koji će dugo vremena biti zaboravljeni. U katastarskoj mapi iz 1831. godine u podrumima je ucrtno tek 11 prostorija. Jedan od najznačajnijih istraživača i konzervatora Dioklecijanove palače Vicko Andrić, navodi kako je, dok je snimao ostatke Dioklecijanove palače, otkrio „podrume (sottopiano) u južnom dijelu palače, do tada nepoznate i ni od koga primijećene...“. Uočivši njihovu važnost Andrić je u pismu Predsjedništvu dalmatinske Vlade u Zadru 1846. godine preporučio iskopavanje (čišćenje) podruma Palače. Ovo je bio početak iskopavanja i ponovne revitalizacije podruma Dioklecijanove palače koju su uspješno nastavili Don Frane Bulić i Ljubo Karaman koji su u razdoblju od 1905. do 1913. godine istražili više podrumski prostorija. Po završetku Drugog svjetskog rata pod vodstvom dr. Cvite Fiskovića započelo je čišćenje i istraživanje velike dvorane u zapadnom dijelu podruma. U razdoblju od 1956. do 1959. godine provode se istraživanja u 20 prostorija zapadnih podruma od kojih treba istaknuti križnu podrumsku prostoriju ispod vestibula. Zapadni podrumi su otvoreni za javnost 1. svibnja 1959. godine, a pješačka komunikacija između obale i Peristila 26. srpnja 1963. godine. Iskopavanje istočnih podruma započelo je 1956. godine, a za javnost su otvoreni 7. svibnja 1996. godine. U istočnim i zapadnim podrumima razveden je sustav drenažnih kanala i izveden betonski pod. U sjeverozapadnom i jugoistočnom dijelu podruma nalaze se prostorije koje još uvijek nisu istražene ni prezentirane. Podrumi Dioklecijanove palače predstavljaju jedan od najbolje očuvanih antičkih kompleksa ovakve vrste na svijetu, i umnogome su zaslužni što je povijesna jezgra Splita 1979. godine uvrštena na UNESCO-ovu listu svjetske baštine.

Slijedom gore navedenih činjenica utvrđuje se da su Dioklecijanovi podrumi u Splitu građevina arheološkog značenja od interesa za Republiku Hrvatsku i javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske.

Prostorne međe kulturnog dobra (točka 2. izreke rješenja), objava na mrežnim stranicama Ministarstva kulture (točka 4. izreke) i obveza dostave rješenja nadležnom uredu za katastar i sudu radi provedbe u zemljišnoj knjizi (točka 5. izreke) određeni su sukladno članku 19.a i 19.b Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga Rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 9. stavku 2. točki 29. Zakona o upravnim pritojbama („Narodne novine“, broj 115/16), ne plaća upravna pristojba.

Dostaviti:

1. Općinski sud u Splitu,
Zemljišnoknjižni odjel, Gundulićeva 29, 21 000 Split (s povratnicom)
2. Državna geodetska uprava,
Područni ured za katastar Split,
Odjel za katastar nekretnina Split, Bihaćka 1, 21 000 Split (s povratnicom)
3. Ministarstvo pravosuđa
4. Ministarstvo državne imovine
5. Uprava za zaštitu kulturne baštine, ovdje
6. Registar kulturnih dobara, ovdje
7. Sektor za normativne i upravno-pravne poslove, ovdje
8. Pismohrana, ovdje